GROEN LINKS HET HOGELAND

Schriftelijke vragen

cf. art. 32 Reglement van Orde gemeenteraad Het Hogeland

Datum:	17/04/2024
Vragensteller:	Saskia Visser
Fractie	GroenLinks
Onderwerp:	Boeren als buren

Inleiding:

Meerdere inwoners hebben zich bij ons gemeld met zorgen over hun gezondheid. Hun tuinen en woningen grenzen namelijk aan landbouwgrond waarop bestrijdingsmiddelen gebruikt worden. Nu de Europese Commissie het gebruik van glyfosaat weer voor 10 jaar heeft toegestaan, kleuren ook in onze gemeente veel weilanden weer oranje. Ook Hogelandsters in het akkerbouwgebied zien de spuitmachines weer verschijnen. Ze weten niet wat er precies gebruikt wordt en maken zich zorgen over mogelijke risico's op aandoeningen als de ziekte van Parkinson, Alzheimer en kanker.

Vragen:

1. Wat kan de gemeente doen om de zorgen van inwoners over mogelijke gezondheidsrisico's van bestrijdingsmiddelen in hun directe woonomgeving serieus te nemen?

De gemeente kan de NVWA vragen voorlichting te geven over welke gewasbeschermingsmiddelen zijn toegestaan. In het kader van de Transitie Landelijk Gebied is de gemeente samen met de provincie en andere omgevingspartijen in gesprek met agrariërs en hun belangenverenigingen. Hierbij wordt ook gekeken hoe het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan worden verminderd.

2. Waar kunnen onze inwoners hun zorgen melden, zodat de gemeente er zicht op krijgt?

De gemeente gaat niet over de toelatingsvoorschriften omtrent middelen die in de landbouw gebruikt worden, maar wil wel luisterend oor zijn voor haar inwoners en de

zorgen bespreekbaar maken. Inwoners kunnen hun zorgen melden via het gebruikelijk kanaal, namelijk het klantcontactcentrum van de gemeente. Het KCC zorgt dat de vragen op bij de inhoudelijke ambtenaren worden neergelegd en dat inwoners worden teruggebeld. Daarnaast kunnen zij via de mail contact opnemen met de GGD met de afdeling infectieziekten. Hierbij wordt de gemeente voor zijn inwoners gebruikt als eerste overheid. Die zorgen kunnen wij als gemeente dan uiteraard verleggen naar het Rijk.

3. Wat zijn momenteel de regels voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de buurt van woningen, scholen, sportvelden en recreatieterreinen?

Dit betreffen Europese toelatingseisen en nationale regelgeving. Deze staan vermeld in:
Professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw | Gewasbescherming | NVWA
Gewasbescherming | NVWA
Op de website van de NVWA kunt u alle regelgeving in dezen nalezen.
Er gelden eisen voor de toelating en het gebruik van deze middelen. Deze regels staan in de Europese Verordening hierover en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb). Men mag alleen bestrijdingsmiddelen gebruiken die het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft toegelaten op de Nederlandse markt.

4. Welke effecten hebben de meest gebruikte bestrijdingsmiddelen op de leefomgeving, zoals op de water- en luchtkwaliteit?

De waterkwaliteit kan negatief worden beïnvloed door verwaaiing naar het oppervlaktewater of door uitspoeling. In de nabijheid van een spuitmachine tijdens spuitwerkzaamheden kunnen er deeltjes in de lucht voorkomen. Deze verdunnen en verdwijnen door wind.

5. Welke mogelijkheden biedt de omgevingswet om bestrijdingsmiddelenvrije zones in te stellen rond woningen, scholen, sportvelden en recreatieterreinen?

Er is geen wetgeving met betrekking tot een spuitvrijezone over de minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en woningen (en tuinen) of andere gevoelige functies zoals kampeerterreinen of recreatieverblijven. Er is wél jurisprudentie. Op basis van jurisprudentie wordt in de praktijk vaak een spuitvrijezone aangehouden van 50 meter, gelegen tussen gevoelige objecten en agrarische bedrijvigheid. Deze 50 meter is in diverse uitspraken van de Raad van State als “in het algemeen niet onredelijk” bevonden en geldt als een richtafstand waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een kleinere afstand is mogelijk, mits dat goed onderbouwd wordt. Ook op een kortere afstand kan in bepaalde situaties sprake zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van te realiseren woningen of andere te realiseren gevoelige objecten. Bij bestaande bebouwing c.q. activiteiten bestaat deze grens niet. Voor *bestaande situaties* worden in wet- en/of regelgeving immers geen beperkingen gesteld aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nabij gevoelige functies.

Onderwerp:
Datum:

Bij de beoordeling moet uitgegaan worden van hetgeen dat planologisch maximaal mogelijk is nabij agrarische percelen waarop gewasbeschermingsmiddelen zijn toegelaten. Het is hierbij in beginsel niet relevant of er feitelijke agrarische activiteiten het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen met zich meebrengen (i.v.m. toekomstige bedrijfsmatig gebruik van het agrarisch perceel). Bij de beoordeling van spuitvrijezones in relatie tot de te realiseren gevoelige functies, zoals woningen, kijken we ook naar de bestemmingen van de desbetreffende percelen waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Wanneer een bestemmingsplan c.q. tijdelijk omgevingsplan bijvoorbeeld "*het gebruik van gronden ten behoeve van de sierteelt, fruitteelt, bosbouw, boomteelt, houtteelt of overige opgaande teeltvormen, niet zijnde boomgaarden op erven bij woonhuizen en boerderijen*" als strijdig gebruik aanmerkt, dan zou wellicht een korte afstand dan 50 meter mogelijk kunnen zijn. Maar in beginsel gaan we dus uit van een spuitvrije afstand van 50 meter bij nieuwbouw.

Zoals voorheen onder de Wet ruimtelijke ordening bij plannen beoordeeld moest worden of de planvorming voldoet aan de "goede ruimtelijke ordening", zal dat nu moeten aan de hand van het criterium uit de Omgevingswet "evenwichtige toedeling van functies aan locaties" (ETFAL). Om dat te kunnen beoordelen zullen we ons moeten baseren op de actuele jurisprudentie over spuitvrijezones in relatie tot gewasbeschermingsmiddelen.

Onderwerp:
Datum: